

Pan
Jerzy Wenderlich
Wicemarszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o usługach płatniczych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniam panią poseł Krystynę Skowrońską.

(-) Elżbieta Achinger; (-) Jerzy Borowczak; (-) Grażyna Ciemniak; (-) Piotr Cieśliński; (-) Barbara Czaplicka; (-) Ewa Czeszejko-Sochacka; (-) Alicja Dąbrowska; (-) Jerzy Fedorowicz; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Magdalena Gąsior-Marek; (-) Artur Gierada; (-) Czesław Gluza; (-) Tomasz Głogowski; (-) Mariusz Grad; (-) Rafał Grupiński; (-) Renata Janik; (-) Bożena Kamińska; (-) Krystyna Kłosin; (-) Magdalena Kochan; (-) Brygida Kolenda-Łabuś; (-) Domicela Kopaczewska; (-) Sławomir Kowalski; (-) Marek Krzakała; (-) Jan Kulas; (-) Józef Lassota; (-) Arkadiusz Litwiński; (-) Zofia Ławrynowicz; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Paweł Papke; (-) Małgorzata Pępek; (-) Grzegorz Raniewicz; (-) Krystyna Sibińska; (-) Henryk Siedlaczek; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Bożena Sławiak; (-) Aleksander Sosna; (-) Wiesław Suchowiejko; (-) Paweł Suski; (-) Bożena Szydłowska; (-) Teresa Świło; (-) Piotr Tomański; (-) Łukasz Tusk; (-) Piotr Van der Coghien; (-) Monika Wielichowska; (-) Ryszard Zawadzki.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy o usługach płatniczych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 873 i 1916) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł działu XI otrzymuje brzmienie: „Przepisy przejściowe, epizodyczne i końcowe”;
- 2) po art. 179 dodaje się art. 179a w brzmieniu:

„Art. 179a. 1. Trójstronny system kart płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz. Urz. UE L 123/8 z 19.05.2015, s. 1-15), który spełnia określone w tym przepisie warunki uznania go za czterostronny system kart płatniczych, do dnia 9 grudnia 2018 r. jest zwolniony z obowiązków przewidzianych w rozdziale II tego rozporządzenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje, jeżeli krajowe transakcje płatnicze, o których mowa w ust. 2, dokonywane w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych, o którym mowa w ust. 1, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3 % wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu art. 1 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 751/2015 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz. Urz. UE L 123/8 z 19.05.2015, s. 1-15).

UZASADNIENIE

Celem przedmiotowego projektu ustawy jest zapewnienie odpowiedniego poziomu konkurencji pomiędzy systemami kart płatniczych, działającymi na terytorium Polski, poprzez czasowe zwolnienie trójstronnych systemów kart płatniczych licencjonujących świadczenie usługi acquiringu lub wydawnictwa lub wydających instrumenty płatnicze oparte na karcie wraz z partnerem w ramach co-brandingu lub za pośrednictwem agenta, z obowiązków przewidzianych w rozdziale II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę – po wejściu w życie przedmiotowego rozporządzenia.

Rozporządzenie 2015/751 stanowi, iż trójstronne systemy kart płatniczych licencjonujące świadczenie usługi acquiringu lub wydawnictwa lub wydające instrumenty płatnicze oparte na karcie wraz z partnerem w ramach co-brandingu lub za pośrednictwem agenta, uznaje się za czterostronne systemy kart płatniczych. W następstwie po upływie 6 miesięcy od wejścia w życie tego rozporządzenia instrumenty płatnicze wydawane przez tę grupę systemów trójstronnych będą objęte maksymalnymi stawkami opłaty interchange przewidzianymi w rozdziale II rozporządzenia.

Jednak, biorąc pod uwagę specyfikę tej grupy systemów kart płatniczych w art. 1 ust. 5 przedmiotowego rozporządzenia 2015/751 prawodawca unijny przewidział możliwość, czasowego (3,5 letniego) zwolnienia takich trójstronnych systemów kart płatniczych, w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych, z obowiązków przewidzianych w rozdziale II przedmiotowego rozporządzenia, pod warunkiem że transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę, dokonywane w państwie członkowskim w ramach takiego trójstronnego systemu kart płatniczych, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3 % wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę przeprowadzanych w tym państwie członkowskim.

Efektywne skorzystanie z przedmiotowej opcji krajowej wymaga zmiany ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (zmiany muszą wejść w życie najpóźniej po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia²⁾).

Za skorzystaniem z przedmiotowej opcji przez Polskę przemawia kilka czynników, które determinowane są specyfiką polskiego rynku płatności kartowych, na którym ugruntowaną pozycję dominującą utrzymują organizacje kartowe VISA, do której należy 59,3% wydanych w Polsce kart płatniczych, oraz organizacja MasterCard z 39,5% udziałem w rynku wydanych kart płatniczych³⁾. Biorąc pod uwagę zagregowane dane dotyczące wartości transakcji realizowanych w Polsce przez trójstronne systemy kart płatniczych „licencjonujące” w stosunku do wartości wszystkich krajowych transakcji bezgotówkowych przy użyciu kart płatniczych należy wskazać, iż jest to udział kilkukrotnie niższy niż przewidziany w rozporządzeniu 2015/751 próg 3% wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę w danym państwie członkowskim. Tak niski udział w obrocie kartowym kart trójstronnych systemów kart płatniczych „licencjonujących” również przemawia za potrzebą skorzystania z opcji zapisanej w art. 1 ust. 5 rozporządzenia 2015/751.

Wyłączenie to podkreśla, że mniejsze podmioty nie powinny być traktowane na takich samych zasadach jak dominujące systemy kart płatniczych, ponieważ istnieją bardzo istotne różnice między tymi podmiotami w zakresie ich udziału w rynku płatności kartowych, a także w charakteryzującym je modelu biznesowym. Należy przewidywać, że przedmiotowe wyłączenie pozwoli systemom trójstronnym kart płatniczych, które działają jak systemy czterostronne, na przeprowadzenie odpowiednich negocjacji z obecnymi i potencjalnymi partnerami finansowymi w taki sposób, aby osiągnąć odpowiednią skalę działania (tj. zwiększyć liczbę wydanych kart, a tym samym liczbę transakcji dokonanych w ramach tych systemów). Kwestia ta ma kluczowe znaczenie dla budowy i funkcjonowania w pełni konkurencyjnego rynku systemów kart płatniczych, działających na terytorium Polski. Jej realizacja w dłuższym horyzoncie czasowym powinna pozwolić na przełamanie spetryfikowanych relacji między podmiotami na nim działającymi. Celem ustawodawcy jest doprowadzenie do analogicznej sytuacji, jaka ma obecnie miejsce na rynku agentów

²⁾ Rozporządzenie z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (2015/751) zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 19 maja 2015 r. Rozporządzenie wejdzie w życie 8 czerwca 2015 r.

³⁾ Informacja o kartach płatniczych za IV kwartał 2014 r., NBP Warszawa, marzec 2015 r.

rozliczeniowych, gdzie prawidłowo funkcjonują mechanizmy wolnorynkowe. Stosowanie jednakowych przepisów w odniesieniu do wszystkich systemów kart płatniczych od momentu wejścia w życie rozporządzenia 2015/751, w ocenie projektodawcy, spowoduje wzmocnienie pozycji dominujących systemów kart płatniczych kosztem mniejszych, nowo powstałych i potencjalnie innowacyjnych podmiotów. Niemniej wymaga podkreślenia, iż wyłączenie to ma jedynie charakter czasowy i utraci ono moc z dniem 9 grudnia 2018 r.. Po tym okresie wszystkie systemy kart płatniczych będą działać w jednolitych uwarunkowaniach prawnych.

W ostatecznym rozrachunku należy sądzić, że – w rezultacie skorzystania z opcji krajowej – możliwe będzie dalsze funkcjonowanie większej ilości systemów kart płatniczych, co spowoduje zwiększenie konkurencji oraz zapewni większy wybór usług konsumentom oraz punktom handlowo-usługowym. Realizacja tych założeń jest głównym celem przedmiotowej inicjatywy legislacyjnej.

W związku z tym, iż proponowana regulacja będzie miała charakter epizodyczny (obowiązywała będzie do 9 grudnia 2018 r.), a tym samym samoderogujący, proponuje się zamieścić ją na końcu aktu przed przepisami końcowymi. W następstwie konieczna będzie zmiana tytułu działu XI (zapewnienie adekwatności tytułu jednostki systematyzacyjnej do treści zamieszczonych w niej regulacji).

Mając na względzie, iż siatka terminologiczna ustawy o usługach płatniczych różni się od tej przyjętej w rozporządzeniu 2015/751, w celu zapewnienia prawidłowego zastosowania opcji krajowej, w dodawanym art. 179a zastosowano siatkę terminologiczną rozporządzenia, z wyraźnym odniesieniem się do definicji, które trzeba będzie zastosować przy interpretacji dodawanego przepisu. Przepis art. 179a ust. 1 określa istotę opcji krajowej (zwolnienie z obowiązków określonych w rozdziale II rozporządzenia 2015/751) oraz określa warunki podmiotowe skorzystania z dobrodziejstwa przepisu. Natomiast w ust. 2 i 3 tego artykułu określono warunki przedmiotowe, które będą musiały być spełnione, aby podmiot o którym mowa w ust. 1, mógł niestosować obowiązków przewidzianych rozdziałem II rozporządzenia 2015/751.

Projekt opracowywano uwzględniając w szczególności opinie podmiotów, które będą potencjalnymi adresatami projektowanego art. 179a (Diners Club Polska sp. z o.o. oraz American Express Services Europe Limited sp. z o.o. Oddział w Polsce). Podmioty te wskazywały m.in., iż nieskorzystanie z opcji krajowej przez Polskę zagrozi ich interesom (muszą mieć czas na zmianę profilu swojej działalności i dostosowanie modelu biznesowego

do nowych rozwiązań unijnych), co może doprowadzić do zaprzestania przez nie działalności na terytorium Polski, a w następstwie ograniczona zostanie konkurencyjność na rynku kart płatniczych.

Projektowana ustawa nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 13 lipca 2015 r.

BAS-WAPEiM-1553/15

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krystyna Skowrońska) w wersji uwzględniającej autopoprawkę zgłoszoną 8 lipca 2015 r.

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje dodanie art. 179a w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 873 i 1916; dalej: u.u.p.). Nowelizacja dotyczy stosowania art. 1 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz. Urz. UE L 123 z 19.5.2015, s. 1; dalej: rozporządzenie (UE) 2015/751).

Zgodnie z projektowanym art. 179a ust. 1 u.u.p. trójstronny system kart płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) 2015/751, który spełnia określone w tym przepisie warunki uznania go za czterostronny system kart płatniczych, do dnia 9 grudnia 2018 r. jest zwolniony z obowiązków przewidzianych w rozdziale II tego rozporządzenia. Przepis ten będzie stosowany w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2015/751 (dodawany art. 179a ust. 2 u.u.p.). W projektowanym art. 179a ust. 3 u.u.p. przewidziano, że przepis zawarty w art. 179 ust. 1 u.u.p. stosuje się, jeżeli krajowe transakcje płatnicze, o których mowa w ust. 2, dokonywane w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych,

o którym mowa w ust. 1, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych. Wykładnia zaproponowanego ust. 3 prowadzi do wniosku, że wyłączenie przewidziane w art. 179a ust. 1 u.u.p. może zostać zastosowane jedynie wówczas, gdy krajowe transakcje płatnicze, dokonywane w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy są objęte regulacjami zawartymi w rozporządzeniu (UE) 2015/751 (zob. pkt III niniejszej opinii). Analizowane rozporządzenie określa jednolite wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę na terytorium Unii, w przypadku gdy zarówno dostawca usług płatniczych płatnika, jak i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w Unii.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

III. A. Opłata interchange – charakterystyka ogólna

W rozdziale II rozporządzenia (UE) 2015/751 (art. 3-5) określono stawki opłaty interchange z tytułu transakcji kartą debetową i kredytową dla konsumentów.

Opłata interchange jest uiszczana z tytułu transakcji płatniczej, rozumianej jako działanie zainicjowane przez płatnika lub w jego imieniu, bądź też przez odbiorcę, polegające na transferze środków pieniężnych, niezależnie od wszelkich leżących u jego podstaw zobowiązań między płatnikiem a odbiorcą (art. 2 pkt 26 rozporządzenia (UE) 2015/751).

W transakcji płatniczej biorą udział następujące podmioty:

a) płatnik – osoba fizyczna lub prawna, która jest posiadaczem rachunku płatniczego i zezwala na wykonanie zlecenia płatniczego z tego rachunku płatniczego, lub w przypadku gdy nie występuje rachunek płatniczy – osoba fizyczna lub prawna, która składa zlecenie płatnicze (art. 2 pkt 14 rozporządzenia (UE) 2015/751).

b) odbiorca – osoba fizyczna lub prawna będącą zamierzonym odbiorcą środków pieniężnych, które są przedmiotem transakcji płatniczej (art. 2 pkt 13 rozporządzenia (UE) 2015/751).

c) dostawca usług płatniczych – osoba fizyczna lub prawna, która otrzymała zezwolenie na świadczenie usług płatniczych wymienionych w załączniku do dyrektywy 2007/64/WE lub została uznana za emitenta pieniądza elektronicznego zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2009/110/WE. Dostawca usług płatniczych może być wydawcą lub agentem rozliczeniowym, lub zarówno jednym, jak i drugim (art. 2 pkt 24 rozporządzenia (UE) 2015/751).

Można wyróżnić dwa systemy kart płatniczych, w zależności od tego, czy dostawca usług płatniczych jest jednocześnie wydawcą i agentem rozliczeniowym, czy są to odrębne strony transakcji płatniczej.

System czterostronny to system kart płatniczych, w ramach którego transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę są dokonywane z rachunku płatniczego płatnika na rachunek płatniczy odbiorcy za pośrednictwem systemu, wydawcy (po stronie płatnika) oraz agenta rozliczeniowego (po stronie odbiorcy) (art. 2 pkt 17 rozporządzenia (UE) 2015/751).

System trójstronny to system kart płatniczych, w ramach którego system sam świadczy usługi acquiringu i usługi wydawania kart, a transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę są dokonywane z rachunku płatniczego płatnika na rachunek płatniczy odbiorcy w ramach danego systemu (art. 2 pkt 18 zd. 1 rozporządzenia (UE) 2015/751). Jednakże zgodnie ze zd. 2 wspomnianego przepisu w przypadku gdy trójstronny system kart płatniczych udzieli licencji innym dostawcom usług płatniczych na wydawanie instrumentów płatniczych opartych na karcie lub świadczenie usługi acquiringu w odniesieniu do takich transakcji płatniczych, lub na obie te usługi, lub wyda instrumenty płatnicze oparte na karcie wraz z partnerem w ramach co-brandingu lub za pośrednictwem agenta, system ten uznaje się za czterostronny system kart płatniczych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2015/751.

Pod pojęciem opłaty interchange należy rozumieć opłatę uiszczaną z tytułu transakcji bezpośrednio lub pośrednio (np. za pośrednictwem osoby trzeciej) pomiędzy wydawcą a agentem rozliczeniowym zaangażowanymi w transakcję płatniczą realizowaną w oparciu o kartę (art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2015/751).

III.B. Analiza wyłączenia zawartego w art. 1 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2015/751

Zgodnie z art. 1 ust. 3 lit. c rozporządzenia (UE) 2015/751 rozdział II tego aktu nie ma zastosowania do transakcji realizowanych przy użyciu kart płatniczych wydanych przez trójstronne systemy kart płatniczych.

Jednakże, w art. 1 ust. 5 zd. 1 rozporządzenia (UE) 2015/751 wskazano, że w przypadku gdy trójstronny system kart płatniczych udzieli licencji innym dostawcom usług płatniczych na wydawanie instrumentów płatniczych opartych na karcie lub świadczenie usługi acquiringu w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę, lub na obie te usługi, lub wyda

instrumenty płatnicze oparte na karcie wraz z partnerem w ramach co-brandingu lub za pośrednictwem agenta, system ten uznaje się za czterostronny system kart płatniczych.

W art. 1 ust. 5 zd. 2 rozporządzenia (UE) 2015/751 przewidziano upoważnienie dla państw członkowskich do zastosowania wyłączenia od obowiązku wyrażonego w zd. 1 tego artykułu. Państwa członkowskie mogą uznać, iż w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych określony w zd. 1 trójstronny system kart płatniczych może być zwolniony z obowiązków przewidzianych w rozdziale II. Zastosowanie wyłączenia jest możliwe w razie kumulatywnego spełnienia trzech warunków:

- a) wyłączenie nie może zostać wprowadzone na okres dłuższy niż do dnia 9 grudnia 2018 r.
- b) wyłączenie dotyczy krajowych transakcji płatniczych określonych w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2015/751;
- c) wyłączenie może być zastosowane, jeśli wartość transakcji płatniczych, realizowanych w oparciu o kartę, dokonywanych w państwie członkowskim w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych określonego w zd. 1, nie przekracza w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę przeprowadzanych w tym państwie członkowskim.

III.B. Analiza projektowanego art. 179a u.u.p.

Projektowany art. 179a u.u.p. ma na celu zastosowanie wyłączenia zawartego w art. 1 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2015/751. Przepis ten dotyczy tylko takiego trójstronnego systemu kart płatniczych, zdefiniowanego w art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) 2015/751, który spełnia określone w pkt 18 warunki uznania go za czterostronny system kart płatniczych (projektowany art. 179a ust. 1 u.u.p.). Po drugie, wyłączenie jest wprowadzane na okres do dnia 9 grudnia 2018 r. (projektowany art. 179a ust. 1 u.u.p.). Po trzecie, wyłączenie jest stosowane do krajowych transakcji płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2015/751 (projektowany art. 179a ust. 2 u.u.p.). Po czwarte, wyłączenie jest stosowane wówczas gdy krajowe transakcje płatnicze, dokonywane w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych, o którym mowa w projektowanym art. 179a ust. 1 u.u.p., nie przekraczają w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych (projektowany art. 179a ust. 3 u.u.p.). Analiza treści projektowanego art. 179a u.u.p. prowadzi do wniosku, że jest on zgodny z art. 1 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2015/751. Tym samym projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

IV. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

BAS-WAPEiM-1554/15

Warszawa, 13 lipca 2015 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**Opinia**

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krystyna Skowrońska), w wersji uwzględniającej autopoprawkę zgłoszoną 8 lipca 2015 r., jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje dodanie art. 179a w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 873 i 1916; dalej: u.u.p.). Nowelizacja dotyczy stosowania art. 1 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz. Urz. UE L 123 z 19.5.2015, s. 1; dalej: rozporządzenie (UE) 2015/751). Projektowany art. 179a u.u.p. ma na celu zastosowanie wyłączenia zawartego w art. 1 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2015/751.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

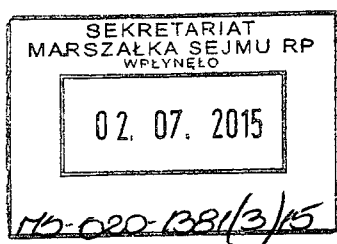

Lech Czapla

Warszawa, dnia 30 czerwca 2015 r.

FK/RK/77/IDA/2015

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Szanowna Pani Marszałek,

W związku z opublikowaniem na stronach Sejmu RP projektu ustawy z zmianie ustawy o usługach płatniczych, dalej Projekt zwracamy się do Pani Marszałek z prośbą o rozważenie skierowania tego projektu do konsultacji publicznych.

W dniu 8 czerwca 2015 r. weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat *interchange* w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę¹, dalej Rozporządzenie, które wprowadza jednolite wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę na terytorium UE. W tym zakresie Rozporządzenie ujednocila zasady naliczania stawki opłaty *interchane* oraz wprowadza jej definicję. Dodatkowo Rozporządzenie wprowadza szereg zasad postępowania dotyczących wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę, które zakazują uniemożliwiania konsumentom i przedsiębiorcom wyboru sposobu zapłaty i środka płatniczego oraz nakazują zwiększenie obowiązków informacyjnych o kosztach i opłatach występujących w danej transakcji płatniczej. Wprowadza także definicję trójstronnych i czterostronnych systemów kartowych, a także zasady wprowadza zasady według których system trójstronny będzie uznawany za czterostronny (co-branding lub działanie za pośrednictwem agenta). Z uwagi na fakt przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę Europy powyższego Rozporządzenia, także ustawodawca Polski będzie musiał zmierzyć się z koniecznością

¹ Dz.U.UE.L.2015.123.1 z dnia 19 maja 2015 r.

dostosowania polskich ram prawnych do nowej regulacji, aczkolwiek niektóre jego rozwiązania będą wiążące dla Państw UE etapami zgodnie z terminem wejścia w życie konkretnych jego przepisów².

Złożony na ręce Pani Marszałek Projekt zawiera **bardzo szczerką regulację** wynikającą z Rozporządzenia, w zasadzie polegającą na wykorzystaniu przewidzianej w art. 1 ust. 5 Rozporządzenia możliwości zwolnienia trójstronnych systemów kart płatniczych uznawanych przez Rozporządzenie za czterostronne systemy płatnicze z obowiązków przewidzianych w rozdziale II Rozporządzenia w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych. Jak wynika z uzasadnienia do ww. Projektu wprowadzenie tej możliwości ma zwiększyć konkurencyjność trójstronnych systemów płatniczych, a potrzeba jej szybkiego wdrożenia do naszego systemu prawnego oparta jest na opiniach trójstronnych systemów płatniczych funkcjonujących w Polsce (Diners Club Polska Sp. z o.o. oraz American Express Services Europe Limited Sp. z o.o. Oddział w Polsce). W ocenie Federacji Konsumentów uruchomienie możliwości wynikającej z art. 1 ust. 5 Rozporządzenia powinno być poprzedzone szczegółowymi badaniami tego segmentu rynku usług płatniczych oraz konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi ze wszystkimi uczestnikami rynku a nie jedynie wybranymi. Ma to tym większe znaczenie, że przewidziane w art. 1 ust. 5 Rozporządzenia zwolnienie systemów trójstronnych działających jako czterostronne systemy płatnicze z obowiązków przewidzianych w Rozdziale II tego Rozporządzenia, spowoduje brak limitu wysokości opłaty interchange. Dodatkowo w ocenie Federacji Konsumentów nie ma potrzeby aż takiego pośpiechu dokonywania zmian prawa krajowego z uwagi na fakt, że w zasadzie cały rozdział II Rozporządzenia z wyjątkiem art. 5, będzie miał zastosowanie, zgodnie z art. 18 Rozporządzenia, dopiero od dnia 9 grudnia 2015 r.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, której dotyczy nowelizacja przewidziana w Projekcie, w ostatnim czasie była już kilkakrotnie nowelizowana. Zbyt częste zmiany prawa prowadzą do braku pewności co do obowiązującego prawa co ma niekorzystny wpływ zarówno dla gospodarki jak i konsumentów. Dlatego w ocenie naszej organizacji ewentualna kolejna nowelizacja ustawy o usługach płatniczych powinna polegać na kompleksowej regulacji związanej ze zmianami jakie wprowadza całe Rozporządzenie, a nie jedynie jednego jego przepisu.

Z wyrazami szacunku
adm. Olesia Frączek
FEDERACJA KONSUMENTÓW
WICEPREZES
Olesia Frączek

² Zgodnie z art. 18 ust 2 rozporządzenie jest stosowane od dnia 8 czerwca 2015 r. z wyjątkiem art. 3, 4, 6 i 12, które są stosowane od dnia 9 grudnia 2015 r. oraz art. 7, 8, 9 i 10, które są stosowane od dnia 9 czerwca 2016 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

PG VII G 025/250/15

dot. GMS-WP-173-187/15

Warszawa, dnia 20 lipca 2015 r.

21.07.2015

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z przedstawionym do wyrażenia opinii *poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych* (wraz z autopoprawką), uprzejmie informuję o braku uwag do tego projektu, w zakresie związanym z zadaniami prokuratury.

Z pozdrowieniami

62
PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Jamrogowicz

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA III-021-342/15

Warszawa, dnia 22 lipca 2015 r.

SEKRETARIAT SĄDU NAJWYŻSZEGO

Lp. do

Data wpływu 23.07.2015

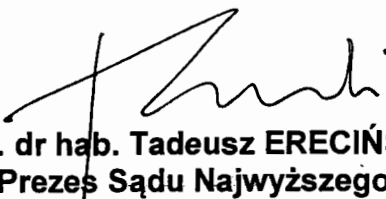
**Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 lipca 2015 r., GMS-WP-173-187/15 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 p. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 499) nie uznaje za celowe opiniowania **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych wraz z autopoprawką.**

Z poważaniem

w/z

**prof. dr hab. Tadeusz ERECIŃSKI
Prezes Sądu Najwyższego**

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

MIECZYŚLAW GROSZEK

WICEPREZES

Warszawa, 30 lipca 2015 r.

SEKRETARIAT KANCELARIA SEJMU

31.07.2015

Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa Kancelaria Sejmu

Szanowny Panie,

w nawiązaniu do pisma z dnia 14 lipca 2015 r., dotyczącego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (znak: 6MS-WP-173-187/15), w imieniu Związku Banków Polskich uprzejmie dziękuję za możliwość wyrażenia naszego stanowiska w tej sprawie. Poniżej przedstawiamy informację w zakresie przedmiotowego zagadnienia.

W opinii Związku Banków Polskich skorzystanie przez polskiego ustawodawcę z opcji narodowej przewidzianej w art. 1 ust. 5 Rozporządzenia 2015/751¹ (popieranej przez rząd polski podczas prac w Radzie UE) pozwalającej na czasowe wyłączenie systemów trójstronnych licencjonujących swoją działalność (pod warunkiem, że ich udział w rynku lokalnym nie przekracza 3%) będzie korzystne dla polskiego rynku.

Pozwoli bowiem nie tylko na utrzymanie konkurencyjności na rynku systemów płatniczych, ale przede wszystkim może stanowić mechanizm stymulujący budowę

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz.U. L 123, 19.5.2015, s. 1–15)

nowych systemów w Polsce. Należy podkreślić, iż aktualnie obowiązująca ustawa o usługach płatniczych w art. 38 ust. 3 przewiduje możliwość niestosowania przepisów dotyczących maksymalnych stawek opłaty *interchange* względem nowoutworzonych organizacji kartowch przez okres 5 lat od rozpoczęcia działalności. Z uwagi na bezpośrednie stosowanie rozporządzenia, a w razie kolizji z ustawą pierwszeństwo w jego stosowaniu (względem ustawy) uznać należy, że przepis art. 38a ust. 3 (jako sprzeczny z rozporządzeniem) nie może być stosowany. Dlatego też uznajemy, że wdrożenie do prawa polskiego omawianej opcji narodowej będzie rodzajem substytutu dla przepisu art. 38a ust. 3, który pozwoli na czasowe wyłączenie stosowania przepisów dot. opłaty *interchange* względem nowych systemów kart płatniczych. Co prawda na okres krótszy, bowiem jedynie 3,5 roku zamiast 5 lat. Dlatego też uznać należy, iż skorzystanie z tej opcji narodowej stanowi utrzymanie istniejącego aktualnie w polskim prawie mechanizmu zachęcającego do tworzenia nowych, konkurencyjnych względem istniejących systemów płatniczych, co jest zgodne zarówno z celami prawodawcy polskiego jak i unijnego.

W odniesieniu do aktualnie prowadzących działalność w Polsce systemów trójstronnych licencjonujących swoją działalność to należy wskazać, iż ich udział w rynku jest marginalny, a objęcie ich wyłączeniem nie będzie miało wpływu na rynek. Wyłączenie to wygaśnie po 42 miesiącach, podczas których systemy te powinny przebudować swoją strukturę i model biznesowy, aby móc kontynuować działalność.

W okresie ostatnich 10 lat popularność kart płatniczych innych, niż wydawanych we współpracy z organizacjami MasterCard i Visa systematycznie zmalała (karty wydawane przez systemy trójstronne i karty własne banków). Liczba tego rodzaju kart spadła z poziomu 1,5 mln (7,7% ogólnej liczby kart płatniczych w Polsce) w IV kwartale 2005 r. do poziomu 320 tys. (0,9% ogólnej liczby kart płatniczych w Polsce) w I kwartale 2015 roku. Jednocześnie systemy trójstronne w odniesieniu do wartości transakcji łącznie nie przekraczają dziś 0,3% udziału w rynku. Ten istotny spadek miał miejsce w okresie, w którym popularność kart płatniczych znacząco rosła (ilościowo o prawie 75%). Dlatego należy wskazać, iż jest to produkt niszowy. Jednocześnie akceptanci w przypadku gdy uznają, że koszt akceptacji takiej karty

jest dla nich zbyt wysoki nie mają obowiązku ich akceptowania. Do tego rodzaju kart nie ma bowiem zastosowania zasada *honor all cards*.

Podsumowując, w opinii Związku Banków Polskich przedstawiony w piśmie z dnia 14 lipca 2015 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych, który wprowadza do krajowego prawa opcję narodową znoszącą do 9 grudnia 2018 r. zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat *interchange* w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (art. 1 ust. 5) będzie miał pozytywny wpływ na polski rynek kart płatniczych. Regulacja taka da szansę nowym systemom wejścia na rynek a jednocześnie umożliwi organizacjom płatniczym, które prowadzą trójstronne systemy kart płatniczych, odpowiednią reorganizację prowadzonego w Polsce biznesu, w efekcie utrzymując konkurencję na rynku kart *premium*. Z uwagi na specyfikę tej grupy systemów kart płatniczych, nie istnieje ryzyko zauważalnego wzrostu popularności tego typu kart, a tym samym wzrostu obciążeń dla akceptantów.

tece sprawy handle
M. Groni

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

DPP-WOPI/024/30/5 /15/AJ

Warszawa, dnia 31 / 07 / 2015 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 3 08 2015

Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu
Kancelaria Sejmu

Szanowny Panie Przewodniczo,

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 lipca 2015 r. (znak 6MS-W8-173-187/15) dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (wraz z autopoprawką), Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że nie zgłasza uwag do ww. projektu ustawy.

Przewodniczący
KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

A. Jakubiak

Warszawa, dnia 3 sierpnia 2015 r.

R-20150803-002

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 6.08.2015

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów serdecznie dziękuję za przesłanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych wraz z autopoprawką (pismo z dnia 14 lipca 2015 r. nr pisma GMS-WP-173-187/15).

Jednocześnie w odniesieniu do ww. projektu pragniemy przedstawić swoje stanowisko.

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów będąca samorządem biegłych rewidentów, a więc osób wykonujących zawód zaufania publicznego, wspiera projekty ustaw mające na celu wzrost gospodarczy, zwiększenie na rynku konkurencyjności i tworzenie nowych miejsc pracy na obszarze całej Unii. Samorząd opowiada się za zniwelowaniem różnic między płatnościami krajowymi i transgranicznymi oraz dostosowaniem nowych prawnych wymagań w taki sposób, by uwzględniały one mniejsze podmioty, które pretendują do wzmocnienia swojej pozycji na rynku, a w niektórych przypadkach do ich utrzymania. Dzięki wprowadzeniu zmian w ustawie mniejsze podmioty mają szansę, po przeprowadzeniu negocjacji, zmiany organizacji swojego funkcjonowania na przejście na trójstronny system kart płatniczych, tak aby być równorzędnym partnerem na rynkach innych państw członkowskich.

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów w pełni popiera zaproponowany projekt zmiany ustawy o usługach płatniczych. Proponowana zmiana uwzględnia racjonalny czas jaki jest

niezbędny do utworzenia ogólnounijnego wewnętrznego rynku płatności i pozwoli w pełni realizować ideę wolnego rynku i wspierania konkurencyjności. Czasowe zwolnienie trójstronnych systemów kart płatniczych licencjonujących świadczenie usługi acquiringu, lub wydawnictwa, albo wydających instrumenty płatnicze oparte na karcie wraz z partnerem w ramach co-brandingu, lub za pośrednictwem agenta, z obowiązków przewidzianych w rozdziale II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę, pozwoli to na efektywne dostosowanie i wdrożenie nowych przepisów z uwzględnieniem panujących na rynku warunków gospodarczych.

Brak takiego wyłączenia spowoduje sytuację, w której mniejsze podmioty będą zmuszone zamykać swoją działalność. Dotychczasowi zagraniczni użytkownicy niektórych kart nie będą mogli używać ich na terytorium Polski, co znowu ogranicza swobodny przepływ środków i usług płatniczych na terytorium Unii Europejskiej. Brak zapisu o czasowym wyłączeniu zahamuje rozwój i powstawanie nowych podmiotów, pragnących wejść na rynek, który będzie zmonopolizowany przez dwa, główne wiodące podmioty „Visa” i „MasterCard”.

W związku z powyższym Krajowa Izba Biegłych Rewidentów rekomenduje proponowaną zmianę do ustawy o usługach płatniczych, która zapewni harmonijne wdrożenie i dostosowanie nowych przepisów do panujących warunków gospodarczych w naszym państwie.

z poważaniem

PREZES
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

z up. Krzysztof Burnos
Krzysztof Burnos

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu *10.08.2015*Warszawa, *7* sierpnia 2015 r.

DP-IV-MJ-024-450/15

Pan**Lech Czapla****Szef Kancelarii Sejmu**

W nawiązaniu do pisma z dnia 14 lipca 2015 r. (znak: GMS-WP-173-187/15) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych wraz z autopoprawką* przedstawiam następujące stanowisko Narodowego Banku Polskiego.

1. NBP pozytywnie ocenia propozycję czasowego wyłączenia spod stosowania w odniesieniu do trójstronnych systemów kartowych, funkcjonujących jak czterostronne systemy kartowe, przepisów rozdziału II rozporządzenia (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat *interchange* w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę. Rozwiązanie to ułatwi dostosowanie się tych systemów kartowych do zmian prawnych przewidzianych przedmiotowym rozporządzeniem.
2. Niezależnie od powyższego, w naszej opinii, doprecyzowania wymaga sposób określania podstawy do zwolnienia systemu kartowego, opierającej się na wyliczeniu rocznych wartości transakcji płatniczych. Brzmienie projektowanego art. 179a ust. 3 ustawy o usługach płatniczych, w wersji przedstawionej w poselskiej autopoprawce, jakkolwiek powiela treść art. 1 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2015/751, nie pozwala na jednoznaczną jego interpretację. Zgodnie z przedstawionym

projektem stanowi on, że przedmiotowe zwolnienie można zastosować w okresie do 9 grudnia 2018 r., jeżeli wartość krajowych transakcji płatniczych, w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2015/751, dokonywanych w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych, nie przekracza w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych.

W związku z powyższym sformułowaniem powstaje wątpliwość, na jaki dzień powinien być spełniony ten warunek, a także, czy niskie obroty, tj. nieprzekraczające 3% krajowych transakcji rocznie, mają być utrzymywane w całym okresie zwolnienia, czy wyłącznie na dzień wejścia w życie ustawy. Należy zauważyć, że jeżeli zwolnienie ma uzasadnienie w fakcie, że niski udział w rynku płatności nie powoduje zagrożenia zaburzenia konkurencji na tym rynku, to właściwa wydaje się interpretacja, że warunek ten powinien być spełniony w całym okresie zwolnienia. Niemniej przyjęcie takiej interpretacji istotnie osłabia pewność obrotu dla adresatów ustawy. Ewentualne przekroczenie tego progu spowoduje bowiem, że limity dotyczące stawek *interchange* uaktywnią się w stosunku do tych podmiotów np. w ostatnim kwartale 2018 r. Wówczas powstaje kolejna wątpliwość, czy ze skutkiem *ex tunc*, czy *ex nunc*. Jeżeli przyjmiemy, że wstecznie, to czy za cały okres zwolnienia, który upłynął, czy jedynie poprzedni rok kalendarzowy, w którym nastąpiło przekroczenie. Wreszcie zarówno w odniesieniu do skutku *ex tunc* jak i *ex nunc*, powstaje wątpliwość, czy wyłączenie zwolnienia obowiązywałoby do końca potencjalnego okresu jego trwania (tj. 9 grudnia 2018 r.), czy tylko np. w następnym roku kalendarzowym.

W przypadku przyjęcia, że system traci prawo do zwolnienia w trakcie danego roku z dniem przekroczenia 3% udziału w rynku - przy czym jest oczywiste, że wyliczenie udziału w rynku w danym roku będzie możliwe dopiero po jego zakończeniu i zebraniu danych od wszystkich systemów działających w kraju - stworzy się sytuację, w której system trójstronny, nie mając danych dotyczących rynku, nie będzie mógł określić swojego w nim udziału i ustalić planu działalności na dany okres. Powstanie zatem realne ryzyko związane z potencjalnym obowiązkiem zwrotu pobranych stawek kontrahentom, co z jednej strony może być technicznie bardzo trudne do przeprowadzenia (prawdopodobnie będzie wymagało korekty tysięcy wykonanych transakcji), z drugiej zaś może bardzo niekorzystnie wpłynąć na sytuację finansową podmiotu prowadzącego system. Negatywny wpływ na czas trwania niepewności prawnej dla podmiotów zobowiązanych będzie mieć, przy takim rozumieniu spełniania warunku z projektowanego art. 179a ust. 3 ustawy

o usługach płatniczych, fakt, że prawo do zwolnienia za dany okres (np. za rok) ustala się dopiero po upływie tego okresu.

Niezmiernie zatem istotne jest, żeby projektowane przepisy wykluczały ryzyko powstania sytuacji, w której, w wyniku rozwoju i zwiększenia udziału w rynku, system straci możliwość korzystania z wyłączenia *ex tunc*, czyli z datą wsteczną.

Wskazać również należy, że konieczne jest dostarczenie systemom trójstronnym odpowiednich danych o wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę przeprowadzanych w kraju, jeśli mają one określić, czy zbliżają się, lub czy przekroczyły próg 3% udziału w rynku krajowych płatności kartowych. W przedmiotowym projekcie nowelizacji, nakładając na system wymóg nieprzekroczenia udziału w rynku, ustawodawca nie wskazuje jednocześnie sposobu oraz narzędzi umożliwiających wyliczenie przez system tego udziału.

W kontekście wyżej wskazanych wątpliwości proponujemy wykorzystanie faktu, że NBP publikuje na swoich stronach kwartalne informacje dotyczące kart płatniczych. Najbardziej praktyczne w tym ujęciu wydaje się przyjęcie, jako podstawy do skorzystania z wyłączenia, wartości transakcji kartowych za okres ostatnich 4 kwartałów (ujęcie roczne), za które, na stronie NBP opublikowane zostały dane. Pozwoli to na weryfikację udziału w rynku danego systemu kartowego w kwartalnych interwałach.

Takie podejście wpisuje się również w uwzględniony przez projektodawcę cel skorzystania z opcji, tj. umożliwienia trójstronnym systemom kart płatniczych podjęcia działań niezbędnych do zwiększenia skali swojej działalności, tak aby zachowana była ich rentowność w okresie obowiązywania limitów dla stawek *interchange* (str. 2 uzasadnienia, 2 akapit), bez jednoczesnego ryzyka, że w wyniku nieprecyzyjnej regulacji ustawowej system utraci możliwość korzystania z wyłączenia ze skutkiem wstecznym i poniesie tego negatywne logistyczne oraz finansowe skutki.

Dlatego sugerujemy doprecyzować, iż systemy będą mogły korzystać z wyłączenia, o ile w dniu wejścia w życie ustawy spełnią warunek nieprzekroczenia 3% udziału w rynku ustalony za okres ostatnich 4 kwartałów (ujęcie roczne), za które na stronie NBP opublikowane zostały dane, a także, że wyłączenie przestaje obowiązywać od kwartału następującego po kwartale, w którym nastąpiła publikacja danych, z której wynika przekroczenie ww. progu 3% w ujęciu rocznym.

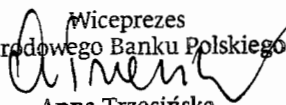
Trzeba wskazać, że powyższa propozycja nie stoi w sprzeczności z prawem UE, które w żaden sposób nie rozstrzyga wątpliwości w przedmiotowej kwestii. Ustalenia na gruncie ustawy przyczynią się również do ograniczonej potencjalnej

dyskrecjonalności w zakresie stosowania tego przepisu przez organy właściwe do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia (UE) 2015/751.

3. Ponadto pragniemy zwrócić uwagę na potrzebę wprowadzenia redakcyjnej poprawki do treści projektowanego art. 179a ust. 3 ustawy o usługach płatniczych, eliminującej potencjalne rozbieżności interpretacyjne. W projekcie przepisu użyto bowiem sformułowania „3% wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych”. Można zatem interpretować to wyrażenie w ten sposób, że nie chodzi wyłącznie o transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę (jak w rozporządzeniu), ale wszelkie transakcje płatnicze, w tym m.in. polecenia przelewu, polecenia zapłaty, przekazy pieniężne, zgodnie z rozumieniem na gruncie ustawy o usługach płatniczych pojęcia „transakcji płatniczej”. Tym samym wymagane byłoby ograniczenie projektowanego pojęcia przez nadanie mu następującej treści „3% wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę”.

Ponadto, w tym samym przepisie wskazano, że progu 3% nie mogą w danym systemie przekroczyć transakcje, o których mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2015/751, czyli krajowe transakcje kartowe. Wydaje się jednak, że nie było intencją prawodawcy unijnego, aby progu tego nie przekraczały wszystkie krajowe transakcje dokonywane w ramach danego systemu trójstronnego, a jedynie te transakcje, w odniesieniu do których można stwierdzić, że wykonywane są na zasadach systemu czterostronnego, czyli te, których wydawanie lub *acquiring* w danym systemie trójstronnym zostały powierzone innym dostawcom.

4. Dodatkowo NBP poddaje pod rozwagę, czy wejście w życie przedmiotowej regulacji nie powinno w większym stopniu być skorelowane z wejściem w życie przepisów rozdziału II rozporządzenia (UE) 2015/751, tj. zasadniczo jego art. 3 i 4, które będą obowiązywać od 9 grudnia 2015 r. Prawdopodobnie, zgodnie z obecnym brzmieniem przepisu dotyczącego *vacatio legis*, ustawa weszłaby w życie przed wyżej wskazaną datą. Tym samym obowiązywałoby, do tego dnia, wyłączenie ze stosowania przepisów, które nie będą jeszcze w mocy.
5. W treści przypisu np. 1, w zdaniu drugim uzasadnienia opiniowanego projektu ustawy, proponuje się zmienić sformułowanie „rozporządzenie wejdzie w życie 8 czerwca 2015 r.” na „rozporządzenie weszło w życie 8 czerwca 2015 r.”.

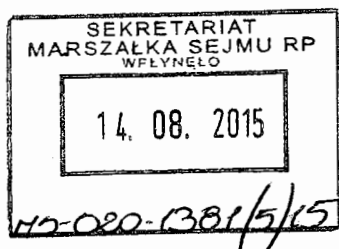
Wiceprezes
Narodowego Banku Polskiego

Anna Trzecińska

4/4

Warszawa, dnia 24 lipca 2015 r.

FK/2217/87/IDA/2015

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Szanowna Pani Marszałek,

W nawiązaniu pisma z dnia 14 lipca 2015 r., sygn. GMS-WP-173-187/15, w sprawie wyrażenia opinii do *poselskiego projektu ustawy z zmianie ustawy o usługach płatniczych, wraz z autopoprawką, dalej Projekt* w oparciu o art. 45 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów¹, uprzejmie informuję, że Stowarzyszenie Federacja Konsumentów pragnie zgłosić następujące uwagi do ww. projektu. Zwracamy się jednakże z prośbą uwzględnienie naszej organizacji w dalszych pracach legislacyjnych nad tym projektem. Jednocześnie zastrzegamy sobie możliwość w przyszłości zgłoszenia uwag w toku prac na ww. projektem.

W dniu 8 czerwca 2015 r. weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat *interchange* w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę², dalej Rozporządzenie, które wprowadza jednolite wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę na terytorium UE. W tym zakresie Rozporządzenie ujednocila zasady naliczania stawki opłaty *interchane* oraz wprowadza jej definicję. Dodatkowo Rozporządzenie wprowadza szereg zasad postępowania dotyczących wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę, które zakazują uniemożliwiania konsumentom i przedsiębiorcom wyboru sposobu zapłaty i środka płatniczego oraz nakazują zwiększenie obowiązków informacyjnych o kosztach i opłatach występujących w danej transakcji płatniczej. Wprowadza także definicję trójstronnych i czterostronnych systemów kartowych, a także zasady wprowadza zasady według których system trójstronny będzie uznawany za czterostronny (co-branding lub działanie za pośrednictwem agenta). Z uwagi na fakt przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę Europy powyższego

¹ Dz.U. z 2015 r. poz. 184

² Dz.U.UE.L.2015.123.1 z dnia 19 maja 2015 r.

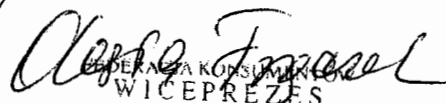
Rozporządzenia, także ustawodawca Polski będzie musiał zmierzyć się z koniecznością dostosowania polskich ram prawnych do nowej regulacji, aczkolwiek niektóre jego rozwiązania będą wiążące dla Państw UE etapami zgodnie z terminem wejścia w życie konkretnych jego przepisów³.

Złożony na ręce Pani Marszałek Projekt zawiera **bardzo szczerą regulację** wynikającą z Rozporządzenia, w zasadzie polegającą na wykorzystaniu przewidzianej w art. 1 ust. 5 Rozporządzenia możliwości zwolnienia trójstronnych systemów kart płatniczych uznawanych przez Rozporządzenie za czterostronne systemy płatnicze z obowiązków przewidzianych w rozdziale II Rozporządzenia w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych. Jak wynika z uzasadnienia do ww. Projektu wprowadzenie tej możliwości ma zwiększyć konkurencyjność trójstronnych systemów płatniczych, a potrzeba jej szybkiego wdrożenia do naszego systemu prawnego oparta jest na opiniach trójstronnych systemów płatniczych funkcjonujących w Polsce (Diners Club Polska Sp. z o.o. oraz American Express Services Europe Limited Sp. z o.o. Oddział w Polsce). W ocenie Federacji Konsumentów uruchomienie możliwości wynikającej z art. 1 ust. 5 Rozporządzenia powinno być poprzedzone szczegółowymi badaniami tego segmentu rynku usług płatniczych oraz konsultacjami społecznymi przeprowadzonymi ze wszystkimi uczestnikami rynku a nie jedynie wybranymi. Ma to tym większe znaczenie, że przewidziane w art. 1 ust. 5 Rozporządzenia zwolnienie systemów trójstronnych działających jako czterostronne systemy płatnicze z obowiązków przewidzianych w Rozdziale II tego Rozporządzenia, spowoduje brak limitu wysokości opłaty *interchange*. W zaproponowanym Projekcie brak także doprecyzowania w jaki sposób i w jakich terminach będzie obliczany procent wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych, do którego będzie odnosił się limit 3% wprowadzany ustawą oraz kto będzie odpowiedzialny za nadzór nad podmiotami objętymi regulacją w zakresie przekroczenia przez nie tego limitu. Brak także w regulacji nałożenia obowiązku raportowania cyklicznego ilości transakcji wykonywanych przez dany system w ramach systemu trójstronnego, co umożliwiłoby weryfikację potencjalnego ryzyka lub weryfikację przekroczenia nakładanego Projektem limitu transakcji 3%.

Ze względu na to, że Rozporządzenie będzie wiążące dla państw UE etapami, w ocenie Federacji Konsumentów nie ma potrzeby aż takiego pośpiechu dokonywania zmian prawa krajowego. W zasadzie cały rozdział II Rozporządzenia z wyjątkiem art. 5, będzie miał zastosowanie, zgodnie z art. 18 Rozporządzenia, dopiero od dnia 9 grudnia 2015 r.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, której dotyczy nowelizacja przewidziana w Projekcie, w ostatnim czasie była już kilkakrotnie nowelizowana. Zbyt częste zmiany prawa prowadzą do braku pewności co do obowiązującego prawa co ma niekorzystny wpływ zarówno dla gospodarki jak i konsumentów. Dlatego w ocenie naszej organizacji ewentualna kolejna nowelizacja ustawy o usługach płatniczych powinna polegać na kompleksowej regulacji związanej ze zmianami jakie wprowadza całe Rozporządzenie, a nie jedynie jednego jego przepisu.

Z wyrazami szacunku

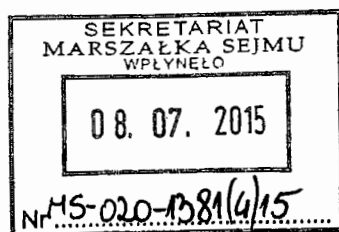

FEDERACJA KONSUMENTÓW
WICEPREZES

Olesia Frączek

³ Zgodnie z art. 18 ust 2 rozporządzenie jest stosowane od dnia 8 czerwca 2015 r. z wyjątkiem art. 3, 4, 6 i 12, które są stosowane od dnia 9 grudnia 2015 r. oraz art. 7, 8, 9 i 10, które są stosowane od dnia 9 czerwca 2016 r.

Warszawa, dnia 8 lipca 2015 r.

Krystyna Skowrońska
Poseł na Sejm RP
Reprezentant wnioskodawców
projektu ustawy o zmianie ustawy
o usługach płatniczych

Szanowna Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu RP

Na podstawie art. 36 ust. 1a Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) wnoszę autopoprawkę do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych złożonego dnia 23 czerwca 2015 r.

Krystyna Skowrońska

AUTOPOPRAWKA
DO PROJEKTU USTAWY

z dnia ...

o zmianie ustawy o usługach płatniczych

W art. 1 w pkt 2, w art. 179a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepis ust. 1 stosuje się, jeżeli krajowe transakcje płatnicze, o których mowa w ust. 2, dokonywane w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych, o którym mowa w ust. 1, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3 % wartości wszystkich krajowych transakcji płatniczych.”.

Uzasadnienie

Przedmiotowa autopoprawka usuwa niezamierzoną przez projektodawców niezgodność projektu ustawy z art. 1 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę.

Intencją projektodawców była konstrukcja przedmiotowego przepisu zgodnie z art. 1 ust. 5 rozporządzenia 2015/75, tak by umożliwić czasowe (3,5 letnie) zwolnienie trójstronnych systemów kart płatniczych licencjonujących świadczenie usługi acquiringu lub wydawnictwa lub wydających instrumenty płatnicze oparte na karcie wraz z partnerem w ramach co-brandingu lub za pośrednictwem agenta, z obowiązków przewidzianych w rozdziale II przedmiotowego rozporządzenia. Warunkiem takiego zwolnienia jest, by transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę, dokonywane w państwie członkowskim w ramach trójstronnego systemu kart płatniczych, nie przekraczały w ujęciu rocznym 3 % wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę przeprowadzanych w tym państwie członkowskim. Tymczasem w pierwotnej wersji przedłożonego projektu, w art. 179a ust. 3 błędnie skonstruowano sposób wyrażenia tego

warunku (podwójne zaprzeczenie). Przedmiotowa autopoprawka nadaje właściwe brzmienie art. 179a ust. 3, zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 5 rozporządzenia 2015/751.

Autopoprawka nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Autopoprawka jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Adam Jasser

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

DAR-079-3/15/NSz

Warszawa, 28 07.2015 r.

30. 07. 2015

Szanowny Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do pisma z dnia 14 lipca, przekazującego w trybie i art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów („uokik”) poselski projekt ustawy o usługach płatniczych z prośbą o wyrażenie opinii, wyjaśniam, co następuje.

Art. 45 ust. 2 pkt 1 uokik wskazuje, iż organizacje konsumenckie mają w szczególności prawo do wyrażania opinii o projektach aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących praw i interesów konsumentów. Przepis ten nie odnosi się do działalności Prezesa UOKiK, który tym samym nie może być adresatem przekazywanych w powyższym trybie projektów aktów prawnych.

Odnosząc się natomiast merytorycznie do przekazanego projektu, pragnę zauważyć, że realizuje on zawarte w art. 1 ust. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę („Rozporządzenie”) uprawnienie do czasowego wyłączenia określonych systemów trójstronnych z obowiązków przewidzianych w rozdziale II wspomnianego Rozporządzenia (tj. maksymalnych stawek opłaty interchange). Rozwiązanie powyższe nie wydaje się stwarzać zagrożeń dla konkurencji na rynku usług płatniczych, z uwagi na niewielkie znaczenie systemów trójstronnych na rynku polskim oraz przewidziane projektowanym przepisem ograniczenie wielkości systemu, który może z takiego wyłączenia korzystać, co zapobiega nadużyciom polegającym na unikaniu regulacji poprzez zmianę formy działalności przez podmioty mające duże znaczenie na rynku.

Wydaje się jednak, że może zachodzić pewna rozbieżność między rozwiązaniami przewidzianymi Rozporządzeniem i projektowaną ustawą, polegająca na przyjęciu innych punktów odniesienia przy obliczaniu udziału rynkowego systemu kartowego. O ile bowiem Rozporządzenie wskazuje, że wspomniany okres przejściowy może zostać ustanowiony dla działających w określony sposób trójstronnych systemów kartowych *pod warunkiem, że transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę, dokonywane w państwie członkowskim w ramach takiego trójstronnego systemu kart płatniczych, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu*

o kartę przeprowadzanych w tym państwie członkowskim (art. 1 ust. 5), proponowana ustawa jako próg wyłączenia przyjmuje 3% wartości krajowych transakcji płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 9 Rozporządzenia, tj. *transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę, niebędących transgranicznymi transakcjami płatniczymi*. Powyższe transakcje nie obejmują kartowych transakcji transgranicznych, tj. dokonywanych w danym kraju za pomocą karty wydanej w innym kraju, które wydaje się obejmować ww. art. 1 ust. 5 Rozporządzenia - kwalifikacja płatności dokonanej w polskim sklepie za pomocą karty wydanej np. w Niemczech jako „transakcji przeprowadzonej w Polsce” wydaje się naturalna, a definicja zawarta w powyższym przepisie interpretacji takiej nie wyklucza.

Zatem, przy założeniu, że definicja wskazana w Rozporządzeniu jest szersza (obejmuje więcej kategorii transakcji) niż definicja wskazana w projekcie ustawy, możliwa jest sytuacja, w której system trójstronny będzie osiągał udział rynkowy większy niż 3% wg miary przyjętej w Rozporządzeniu, w związku z czym nie będzie mógł korzystać z wyłączenia przewidzianego w art. 1 ust. 5 Rozporządzenia, jednak wg miary przyjętej w projektowanej ustawie jego udział rynkowy będzie się kształtował na poziomie niższym niż 3% i z wyłączenia podmiot ten będzie na mocy polskich przepisów faktycznie korzystał. Choć wystąpienie takiej sytuacji nie wydaje się prawdopodobne w praktyce, z uwagi na niewielki udział systemów trójstronnych w polskim rynku oraz ograniczone znaczenie transakcji transgranicznych, nie można tego wykluczyć. Jako zasadne jawi się również dążenie do wyeliminowania nawet hipotetycznych niezgodności między Rozporządzeniem i projektowaną ustawą. W związku z powyższym dalsze prace nad projektem ustawy winny uwzględniać uzgodnienie stosowanych w niej rozwiązań z tymi, które zastosowano w Rozporządzeniu.

Z wniowt suoww

[Signature]

